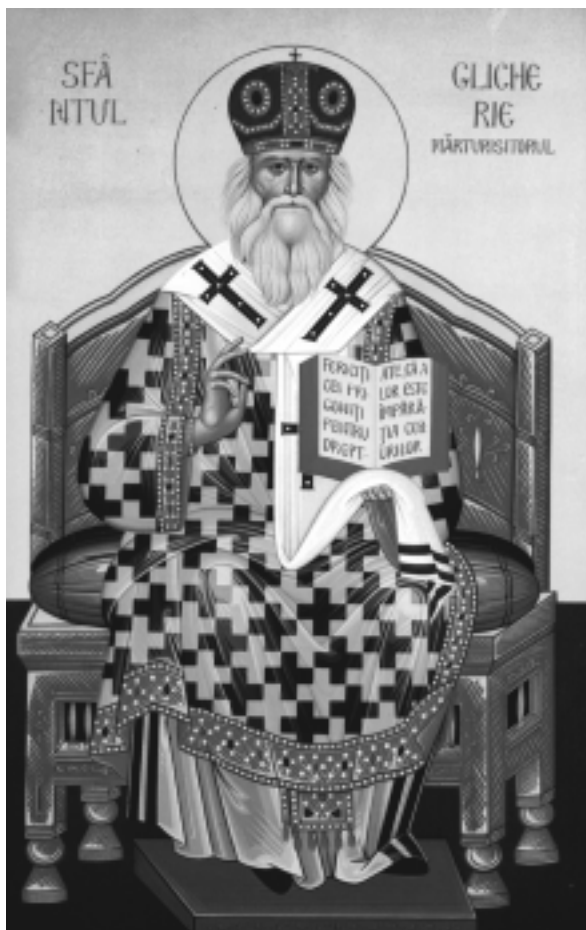

den hel ige gl iche rie

av Rumänien
och de rumäniska gammalkalendarikernas historia

INLEDNING

Oändliga var de svårigheter som drabbade de rättroende ortodoxt kristna i Rumänien efter den gregorianska kalenderns införande i den Rumänsk-ortodoxa kyrkan.

Ledda av prästmunken Glicherie (Tanase), motsatte sig prästmunkarna vid Neamt-klostret denna innovation i kyrkan och valde istället för den nya stilens kalender exil. Trots svår förföljelse uppmanade de ivrigt folket att behålla traditionell fromhet och de heliga fädernas lära.

I Metropolit Glicheries liv och gärning ser vi en otrolig kamp för att bevara den ortodoxa tron. Vi ser en genomstrålade religiös medvetenhet och en martyrs styrka för den rätta tron.

I hans kamp för att bevara tron ser vi inte bara en kamp för den Rumänsk-ortodoxa kyrkan, utan en kamp för den världsvida kyrkan. Den Helige Glicherie reste till Agion Oros, det Heliga Berget Athos, och till Jerusalem för att få styrka och välsignelse att fortsätta sin kamp till slutet för detta heliga ändamål.

Hans helighet var uppenbar redan under hans livstid. Efter hans heliga insomnande har han uppenbarat sig för ett flertal människor och passande bett dem att tala med kyrkans hierarki om en helgonförklaring. Den Heliga Synoden av den Sanna (gammalkalendariska) Rumänsk-ortodoxa kyrkan har därför noggrant undersökt alla omständigheter och sammanställt alla nödvändiga dokument för att kunna införa den Helige Glicherie i *Synaxarion* att firas i hela den Ortodoxa kyrkan såsom helgon. Denna helgonförklaring ägde rum i Kristi förklaringskloster, Slatioara, i rumänska Moldavien lördagen och söndagen den 13 och 14 juni (gamla stilen) 1999.

Med anledning av denna stora händelse, den andra gången gammalkalendariker genomför en helgonförklaring, har vi skrivit denna text. För första gången får vi därför på svenska höra om vår systerkyrkas historik och lära känna dess martyrer.

Två "gammalkalendariska" helgon

Till vänster den Helige Johannes av Shanghai och San Francisco

Apolytikon, den andra plagala tonen

Ärorika apostel i en tidsålder av kyla och otro, iklädd den nådefulla kraf
ten likt äldre tiders helgon, gudomligt upplysta profet av himmelska
mysterier, föräldralösas hjälpare, de hopplösa hopp, du upptände på jor-
den kärlekens eld för Kristus till den mörka aftonen före domens dag. Bed
nu att denna heliga eld må flamma upp ur våra hjärtan.

Till höger den Helige Glicherie av Rumänien

Apolytikon, den tredje tonen

Tjänande såsom biskop genom Den Helige Ande, nedlät du dig icke till
de ogudaktigas förmäthenhet, varande en ortodox trosivrare, stridande
med en tapper ande, förkastade du innovatörernas påbud. Därför ärar vi
alla dig, o Glicherie, du Moldaviens smycke.

HELIGE GLICHERIE AV RUMÄNIEN

- de rumänska
gammalkalendarikernas historia
av Fader Anders Åkerström

Introduktion

Den del av Rumänien som gränsar mot Svarta havet, det som idag heter Dobrogea¹, var en del av det Romerska riket som kallades Scythia Minor. Dakernas rike, det som idag till största delen är Rumänien, besegrades av kejsare Trajanus och blev den romerska provinsen Dacia. Såsom en del av det Romerska riket kom kristendomen tidigt dit. Enligt traditionen evangeliserades landet av Aposteln Andreas. Den goda sådden som hade såtts bar värdig frukt då den Helige Johannes föddes i den romerska staden Cassianus 360. Det var den Helige Johannes Cassianus som överförde de egyptiska ökenfädernas visdom till västerlandet.

I början på 600-talet invaderades landet av avarer och bulgarer som förstörde Dobrogeas flesta städer och kloster och som gjorde att munkarna fick fly till vildmarken. De flesta begav sig upp i bergen, till Karpaterna.

I början på tusentalet kom nya bosättningar av folk från latinsk språkgrupp och slog sig ned i vad som idag är Rumänien. Dessa var ortodoxa och höll kontakt med Bysans genom bulgarerna, som hade blivit kristnade på 860-talet. Från bulgarerna erhöll de också kyrkoslaviskan som liturgiskt språk. Flera kloster grundades från tusentalet till tolvhundratalet. Två av dem finns fortfarande kvar. Runt 1370 fick rumänskt klosterliv ny glöd då

1) Tyvärr så kan vi inte med det *desktop publishing* program vi sätter denna text med återge namn med sina rätta rumänska accenttecken. Vi hoppas läsaren kan ha överseende med detta.

den athonitiska munken och ”hesykastiska missionären” den Helige Nikodemus av Tismana kom till Valakiet. Han grundade flera stora kloster där och i Transylvanien. Hans lärjungar spred sig över hela Rumänien och grundade många kloster. På 1400-talet kunde verklig frukt av hans arbete skördas och denna tid kallas ofta för det rumänska klosterlivets guldålder. Stora ledare som Stefan den Store och Alexander den Gode byggde mer än 50 kyrkor och kloster. Vid sidan av klostrens andliga betydelse var de också viktiga platser för kulturell utveckling. Stora rumänska helgon, hesykaster och undergörare framträdde i landet. Under denna tid utsattes man dock svårt av det Ottomanska riket, men till skillnad från de andra länderna turkarna besegrat, erhölet man större självständighet. Man kunde fortsätta att styras av inhemska prinsar, som dock var tvungna att betala en hög skatt till den turkiska överhögheten. Men ändock kunde man genom god inhemsk ekonomi hävda sig och också understöda andra för ortodoxa kyrkan heliga platser. Det finns t.ex. nästan inget athonitiskt kloster som inte byggts till genom en rumänsk prins försorg.

Under 1500-talet fortsatte klosterlivet att blomstra. Det var under denna tid de berömda ”målade klostren” kom till. På 1700-talet fanns det mer än 800 kloster bara i Moldavien. Under denna tid såg vi också en markant återgång till ursprunglig patristisk fromhet om ”hjärtats bön”. Den största personligheten i denna rörelse var givetvis den Helige Paisius Velitjkovskij. Men han var givetvis inte utan föregångare. I det moldaviska sketen² Pocrov, grundat 1714, fanns runt 100 munkar med sitt strikt asketiskt kenobitiska liv med oavlåtlig bön, fasta (det serverades endast ett mål mat om dagen), frekvent bikt och communion. Den Helige Paisius kom till Moldavien från Agion Oros, det Heliga Berget Athos, till Moldavien där han fortsatte att kopiera gamla manuskript från de heliga fäderna om det ”inre livet” och den ”oavlåtliga bönen”. Han slog sig så småningom ned i Neamt och samlade där runt tusen bröder omkring sig. Hans outtröttliga arbete bar frukt i en slavisk översättning av dessa texter, Philokalia, 1793. Hans storhet låg inte endast i att rädda dessa texter och göra dem vida kända, utan också i att han var en enastående andlig fader som förde över sin helighet och visdom till sina lärjungar, som i sin tur spred hans verk. Den Helige Paisius insomnade i Herren 1794.

2) Skete av grekiskans σκητη, pluralis σκηται som uttalas ”skiti”, pluralis ”skitä”. Vi har valt att översätta det enligt klassisk transkribering ”skete”, bestämd form ”sketen”, pluralis ”sketer”. En skete är ett mindre kloster med eremiter, hörande till ett i allmänhet närbeläget moderkloster.

Under slutet av 1700-talet kom norra Moldavien under Österrikisk kontroll. De flesta munkar och nunnor skingrades från klostren och folket sattes under hårt tryck att acceptera konversion till romersk-katolicism. Värst led Transylvanien. 150 av 175 kloster förstördes av österrikiskt artilleri och kyrkoledare fängslades och led martyrdöd för att de motsatte sig union med påven i Rom.

Såsom hade varit fallet på 1400-talet blommade andligheten upp på 1700-talet samtidigt som de sociala förhållandena förvärrades.

Under 1800-talet ägde ett förfall rum när det gällde klosterliv och andlighet. När union mellan Valakiet och Moldavien ägde rum 1859 och dess förste ledare Alexander Cuza styrde sattes kyrkan under hårda restriktioner: Klostrens egendom konfiskerades. Tonsureringar till munk fick inte äga rum på dem som var yngre än 60 år och på nunnor endast på dem som inte var yngre än 50. Biskopar som protesterade arresterades och förklarades sinnessjuka. Kyrkoslaviskan förbjöds. Genom detta underordnande i förhållande till staten bereddades därför vägen till vad som skulle bli fallet under efterkommande århundrade under kommunistisk överhöghet. Som ett resultat av detta sjönk antalet munkar och nunnor avsevärt och antalet kloster i slutet av 1800-talet var knappt 250.

1864 antog landet namnet Rumänien. En full suveränitet erhöll man vid Berlinkongressen 1878 och 1881 blev Rumänien ett kungarike med Carol I av Hohenzollern-Sigmaringen som kung. 1914 efterträddes Carol I av den västorienterade kung Ferdinand och 1916 förklarades Österrike-Ungern krig. Vid första världskrigets krigsslut kunde Rumänien i fredsfördraget fördubbla landets territorium och dess folkmängd, bl.a. införlivades Transylvanien. Trots den demokratiska författningen hamnade all makt hos en liten finans- och militärklick hos den korruperade förvaltningen. Kung Ferdinands son Carol tvingades avsäga sig tronföljden på grund av sitt skandalomsusade leverne, och istället blev den minderårige Mikael kung 1927. Carol II inkallades dock 1930 sedan regimen störtats av ett bondeparti. Det nationalsocialistiska Tyskland var intresserat av Rumäniens rika naturtillgångar och vann anhängare i det 1927 bildade fascistiska Järngardet. I syfte att stabilisera det oroliga inrikespolitiska läget genomförde Carol II 1938 en statskupp och införde kunglig diktatur. Vid andra världskrigets utbrott 1939 förklarade sig Rumänien neutralt men pressades av axalmakterna och Sovjetunionen till omfattande landavträdelser. Carol II abdikerade 1940 och Mikael blev åter regent med general Antonescu ur Järngardet som regeringschef. Antonescu utropade samma år sig själv till landets ledare och kungen ställdes i bakgrunden. 1941 inträdde Rumänien på Tysklands sida i kriget, vilket förde med sig att ryska trupper ryckte in i landet våren 1944.

Antonescu störtades och Mikael slöt vapenstillestånd med de allierade för att sedan förklara Tyskland krig. Efter andra världskriget återfick Rumänien Transylvanien från Ungern men förlorade bl.a. Bess-Arabien till Sovjetunionen. De ryska trupperna stannade kvar i landet och övervakade upprättandet av en folkdemokratisk regering och redan 1948 tvingades Mikael abdikera och landet inordnades i östblocket. Rumänien blev en kommunistisk stat under G. Gheorghiu-Dejs ledning tills han efter sin död efterträddes av Nicolae Ceausescu 1965, som i sin tur störtades i kommunismens fall december 1989.

Sådana var de religiösa och politiska förutsättningarna, som är viktiga att känna till, då vi skall börja vår berättelse om den Helige Glicheries liv och framväxten av en gammalkalendarisk motståndskyrka i Rumänien.

Den gammalkalendariska rörelsen inom den Rumänsk-ortodoxa kyrkan

I byn Mihoveni i Bucovina, Rumänien, föddes 1891 till familjen Tanase en son som döptes och inlemrades i Kristi kropp med namnet Gheorghe. Vid sju års ålder blev han föräldralös och togs då omhand av sin fromme morfar. När han var 24 år blev han novis vid ett kloster i Iasi. Efter endast åtta månader av lydnad tonsurerades han till munk vid klostret och erhöll namnet Glicherie, av grekiskans "Glykerios", som betyder "den ljuve". I monastisk tradition erhåller man ett nytt namn då man blir munk, ofta med samma begynnelsebokstav som dopnamnet som i detta fall. Lydnaden som Fader Glicherie fick som munk var att arbeta i köket. Under första världskriget mottogs han till Cetatuaia klostret. 1917 kom kriget till Moldavien och med kriget smittsamma sjukdomar som tyfus. Nästan alla bröderna i klostret smittades, men Fader Glicherie lämnades orörd. Ett tillfälligt sjukhus upprättades i klostret för sårade soldater. Abboten för klostret såg Fader Glicheries fromhet och frågade metropoliten i stiftet om att upphöja honom till diakon vilket skedde 1918. 1920 vigdes han till präst och fick tjäna flera olika kyrkor och kloster. 1922 utsågs han till abbot av Procrov skete, som tillhörde det stora klostret i Neamt, grundat av kung Stefanos den Store, klostret där fadern för Ryssland klosterliv varit abbot, Paisius Velitjovskij. När han utsågs till abbot gavs han en medhjälpare, en munkdiakon, vid namn David. Dessa två blev sedermera likt bröder, bedjande, arbetande, lidande och glädjande sig tillsammans. När de två kom till klostret, som låg mycket otillgängligt, fanns där tre gamla munkar och en novis. Klosterlivet var inte fungerande, så de två hade en diger uppgift att återupprätta den

Helige Savvas *Typikon* och förnya det monastiska livet. Pilgrimer började strömma till klostret då det åter började att fungera under de tvås ledning.

Vid denna tid började Fader Glicherie få uppenbarelser från Gud om vad som skulle hända när första världskriget var över. 1924 skulle dessa visioner bli verklighet då den Rumänsk-ortodoxa kyrkan övergick till den nya, s.k. gregorianska kalendern, i allt utom påskens beräkning, den s.k. *Paschalion*. Vid den tiden hade antalet munkar vid klostret ökat till tolv. När påbudet om att byta festkalender kom beslöt alla unisont att inte åtlyda den befallningen, utan beslöt istället att undersöka om denna kyrkliga reform var i enlighet med ortodox tradition hos kyrkliga storheter i kanonistik. 1926 kom så en ny order om att man skulle anta en västlig *Paschalion*, d.v.s. när man skulle fira påsk, istället för den *Paschalion* som antagits vid det första ekumeniska konciliet i Nicea 325. Vid den tiden hade fäderna vid Procrov läst en skrift av en munk från Agion Oros, det Heliga Berget Athos, som fördömde kalenderbytet som okanoniskt och uppmanade alla rumänsk-ortodoxa att emotsätta sig reformen. Denne munk kom också till Procrov tillsammans med en biskop för att diskutera dessa innovationer med fäderna. Åtlydande dennes rekommendationer beslöt sig så prästmunk Glicherie och munkdiakon David att lämna Procrov och bryta gemenskap med alla dem som accepterade en västlig *Pashalion*. Fader Glicherie kallades då till Neamt klostrets abbot, Biskop Nikodim, eftersom Procrov var ett avhängigt kloster, s.k. *metochion*, till Neamt. Han uppmanade Fader Glicherie att anta den nya kalendern och om han gjorde det skulle han bli utnämnd till abbot vid ett mer betydelsefullt skete i Vovidenia. Fader Glicherie tackade då bestämt nej. Han skulle inte låta sig köpas. Tron var viktigare. Därför lämnade de båda nu Procrov och begav sig upp i bergen till Coroi ravinen, där de under stora ansträngningar, byggde en hydda väl kamouflerad. Våren 1926 byggde de en större hydda med tre rum, där ett inreddes till kapell, så att gudstjänster kunde firas. Efter en tid så förenade sig tre munkar med dem från Sihastria.

Det är allmänt känt att ca 60 munkar från Neamt emotsatte sig den kyrkliga reformen. Det var en stor tumult i klostret och livet för de protesterande munkarna var svårt, men livet i hyddan för fäderna vid Coroi ravinen var ännu svårare. Men dessa, likt eremiter från fordom tid, hade ingen önskan att störa eller skada någon, utan ville lämna alla i fred, bara de fick ha sin övertygelse och leva i frid. I sin ensamhet fann de vila i sitt arbete att överleva i vildmarken, som nu fick bli deras lydnad. Prästmunk Glicherie vandrade i skogarna på jakt efter champinjoner, som han i hemlighet bytte mot bröd vid Neamt klostret, som sedan torkades. Fader David snidade vackra skedar, som han kunde byta mot andra varor.

Vid denna tid började de första miraklerna att inträffa. Särskilt betydelsefull blev en dröm som Fader Glicherie hade, då han började tvivla på att motstånd mot kalenderreformen var enligt Guds vilja och därmed betydelsefull.

Fader Glicherie och Fader David stannade i hyddan vid Coroi ravinen i nästan två år, varefter de beslöt sig för att det skulle vara förtjänstfullt för dem att färdas till Agion Oros, det Heliga Berget Athos, för att tillbe Gud där. De hade dock inte tillräckligt med pengar för resan, så de sålde en del av sina kläder och tog jobb vid åkrarna vid Sihla skete under sommaren. Då de hade tjänat ihop tillräckligt och skaffat pass gav de sig av. Efter deras ankomst till Athos besökte de ett stort antal kloster för att till slut slå sig ned vid Bebådelsens skete, tillhörande det grekiska klostret Pantokrator. Där fanns redan ett stort antal munkar från Neamt, som hade lämnat klostret pga. kalenderbytet. Fader Glicherie fick tjäna som präst vid det rumänska sketen Prodromul. Abboten vid Prodromul Starets Ioasaf var mycket imponerad av de båda fäderna och tonsurerade dem till det Stora schemat.

I denna Gudaföderskans trädgård gladde sig de båda fäderna. Ett år avsatte de för djup tystnad, så att de oavlåtligen kunde bedja om sina synders förlåtelse och deras själars frälsning. Där bland rumänska munkar på Athos hade de hittat sin tillflykt.

I september 1928 begav de sig dock tillbaka till Rumänien efter att ha fått abbotens välsignelse. De återvände till sin hydda vid Coroi ravinen nära Neamtklostret. De kvarvarande bröderna gladde sig mycket åt deras återkomst.

Senare på hösten råkade två herdar komma i närheten av hyddorna med sina hjordar och upptäckte på så sätt deras boning. De två herdarna var från Vantori-Neamt och bad Fader Glicherie att komma ned till deras by.

På Theofania 1929, enligt den gamla stilens kalender, gick så Fäderna Glicherie och Daniel dit för att fira den Stora vattenvälsignelsen för några troende där. Den lokale prästen i Vanatori fick höra talas om detta och skickade polisen till Coroi ravinen för att förstöra hyddorna och arresterera fäderna. Efter att ha tagit dem till polishuset i byn och slagit dem hårt tvingade poliserna fäderna att gå till fots till först Tigru Neamt och sedan Pietra Neamt, där papper skulle fyllas i. De sändes sedan till stadens domstol. Detta var begynnelsen på alla deras problem.

Tribunalen förhörde så fäderna om orsaken till att de gömde sig i skogen. De svarade modigt att detta berodde på kalenderbytet och i synnerhet på att den Rumänsk-ortodoxa kyrkan ändrat på vad de heliga fäderna vid det första ekumeniska konciliets i Nicea år 325 hade förordnat om angående påskens firande, den s.k. *Paschalion*. Domaren tyckte dock inte detta var

konstigt. Coroi, ravinen där de bodde, var dessutom hans familjenamn, så han släppte dem fria.

Under den Stora fastan det året gick ett flertal bybor från Vantori-Neamt upp till deras hydda för att fråga dem om att komma till byn och förrätta *Molebens*, åminnelsegudstjänster, i deras hem och för att bikta dem. Detta gjorde de gladeligen. Till slut såg fäderna ut ett hus, som tillhörde en av herdarna som först hade upptäckt dem, och välsignade ett av rummen till kapell, som de skulle kunna använda.

Byprästen fick så höra talas om detta och begav sig åter till bypolisen och övertygade dem att fäderna var fiender till staten. Så under täckmanteln att de beskyddade "nationella intressen" begav de sig åter till ravinen för att arresteras fäderna. Polisen placerade dem alla i en vagn tillsammans med alla liturgiska saker och böcker de funnit i kapellet. De slog fäderna hårt och vanhelgade de liturgiska sakerna innan de tog dem till Piatra Neamt.

Fader David hade dock undkommit arresterandet, då han befann sig i skogen för att plocka champinjoner när de kom. När polismännen kom till hemmet i Vanatori för att konfiskera liturgiska saker kom byprästen med och medan han rökte en cigarett konsumerade han det som fanns på det Heliga Bordet, altaret!

Under dessa månader i arrest led Fader Glicherie svårt. De tog honom till polisstationens källare där druckna polismän kom under natten för att slå honom tills de tröttnade. Under dagen tvingades Fader Glicherie skura polishusets golv. Vid flera tillfällen fick han göra det med en polisman sittande på ryggen. Ibland slog de honom med påkar så att väggarna fylldes med blodstänk. När rättegången äntligen blev av anklagade byprästen honom för att falskeligen utge sig för att vara präst utan att blivit kanoniskt vigd. Men ett flertal munkar från Neamt vittnade om Fader Glicheries ordination, så domaren friade honom och beslöt att alla liturgiska saker skulle återlämnas, men att han inte fick återvända till hyddan vid Coroi ravinen. Därför kom Fader Glicherie att stanna kvar i Tigru Neamt och bodde hos en skogsvaktare. Medan han bodde där fick han två böcker tillsänt sig från en athonitisk munk om kalenderbytet, samma böcker som vi nämnt tidigare. Någon rapporterade detta till myndigheterna som kom och gjorde husrannsakan och fann böckerna. Därmed kom han att anklagas för att vigla upp befolkningen mot kalenderbytet och för att sprida fientlig propaganda. Vidare anklagades han också falskeligen för att översatt böckerna till rumänska och låtit trycka dem. Dock när polisen skulle gripa Fader Glicherie lyckades han undkomma. Fader Glicherie flydde utan ytterkläder och skor barfota ut i snön och fick på så sätt tillbringa natten.

Var Fader Glicherie sedan än begav sig och det blev känt kom polisen

för att göra en räd, men han undkom mirakulöst varje gång.

1929 p.g.a. mycket opposition emot det västliga sättet att beräkna datumet för påskan, den s.k. *Paschalion*, beslöt Rumäniens premiärminister att de som inte firade påsk enligt den nya kalendern kunde göra det enligt den gamla. På så sätt kom påsk att firas det året två gånger på många ställen.

Hösten 1930 åkte Fader Glicherie till Jerusalem med några troende, medan Fader David stannade i Vanatori för att följa utvecklingen i kalenderfrågan. I det Heliga landet koncelebrerade eller celebrerade Fader Glicherie själv den Gudomliga liturgin på alla de heliga platserna. Julen fick han celebrera i Födelsekyrkan i Betlehem. Under våren fick han ett schema av patriarkatet var han kunde celebrera var dag. På påskan koncelebrerade han i det ryska klostret med Biskop Anastasij, den siste ryske biskopen av ärkestiftet Bess-Arabien. Efter detta återvände Fader Glicherie till Rumänien.

Under 1931 och 1932 byggdes ett flertal nya kyrkor. Polisen försökte arrestera Fader Glicherie vid ett antal tillfällen. Vid ett tillfälle i Radaseni blev han svårt slagen med gevär och skadades svårt då han drogs genom ett trasigt stängsel, men han kom vid varje tillfälle undan tack vare tillskyndande lekmän som skyddade honom. Vintern 1933 lät Fader Glicherie trycka kyrkböcker och kalendrar. 1935 fick Fader Glicherie telegram från Agion Oros, det Heliga Berget Athos, om att en gammalkalendarisk kyrka var organiserad i Grekland med tre biskopar, vilket gjorde honom mycket upprymd. Vid mitten av 1930-talet hade Fader Glicherie låtit bygga ungefär fyrtio stora kyrkor, de flesta i Moldavien.

Under åren 1935 och 1936 beslöt den tidigare uniaten men sedermera nykalendariske Patriarken Miron (Cristea) av Rumänien att vidta drastiska åtgärder mot gammalkalendariker. Han befallde att alla kyrkor som hörde till dessa skulle raseras och varje präst, munk eller nunna, som inte antog den nya kalendern, arresteras. De gammalkalendariska munkarna och nunnorna samlades i huvudsak i två kloster, där de misshandlades under oerhörda övergrepp. Några av dem, som prästmunken Pambo, grundare till klostret i Dobru, som förstördes och återuppbyggdes tre gånger, fick en martyrs slut. Under förstörelsen av klostret i Cucova kastades fem lekmän ned i klostrets brunn, ur vilken de inte kunde komma upp, så de drunknade. Med en sådan taktik ville den nykalendariske patriarken bli av med gammalkalendariker.

Skadan i benet som Fader Glicherie fick genom misshandeln i Radaseni läkte men återställdes aldrig under hans levnad. Från tid till tid var smärtan så stor att han inte kunde resa sig ur sin bädd. Vid några tillfällen under livet tog Gud bort hans smärta. Ibland försvann smärtan då han skulle celebrera den Gudomliga liturgin. Vid ett tillfälle kom en man och ville att han skulle komma till en döende kvinna och ge henne den Heliga Nattvarden. Då

mannen kom var Fader Glicherie sedan flera dagar sängliggande och kunde inte gå p.g.a. smärtan. Då mannen såg Fader Glicheries tillstånd så gav han upp och begav sig iväg. Då han kom hem var kvinnans tillstånd mycket sämre, så han gick tillbaka till Fader Glicherie, som inte visste hur han skulle lösa dilemmat, då han inte kunde gå. Men plötsligt tog Gud bort hans smärta och han klev upp, gick till kyrkan för att hämta de Heliga Mysterierna. Sedan gick han, likt en frisk man, en och en halv mil fram och tillbaka för att kommunicera kvinnan. När han sedan klev över tröskeln till huset där han bodde återkom smärtan och han var tvungen att lägga sig igen och efter en kvart så ringde kyrkklockan och meddelade att kvinnan hade insomnat.

Tiden därefter var kantad av åtskilliga problem med polisen. Fader Glicherie eftersöktes överallt och myndigheterna gick hårt åt de troende. Vid ett tillfälle sköt polisen fyra personer som kommit till en gammalkalendarisk präst för bikt. Vid ett annat tillfälle grep polisen två gästande präster från Agion Oros, det Heliga Berget Athos, och misshandlade dem så mycket att det ledde till deras död. Vidare vid ett kyrkbygge så kom polisen dit anförda av nykalendariska präster och försökte stoppa det. Då de troende på alla sätt försökte skydda bygget och polisen var tvungen att retirera sköt de på avstånd in i folkskaran och dödade tre män och en kvinna.

Hösten 1935 reste så Fader Glicherie åter till Agion Oros, det Heliga Berget Athos, med en annan präst, denna gång via Serbien. P.g.a. problem vid gränsen kom de dock inte iväg förrän februari 1936. Fader Glicherie reste då på ett lånat pass av rädsla för problem med myndigheter. När de kom till Agion Oros så fick de reda på att myndigheterna bestämt att alla gammalkalendariker från Rumänien skulle bevakas av Vatopediklostret, det enda athonitiska kloster som gått över till den nya stilens kalender. Syftet med denna resa var att övertyga en gammalkalendarisk biskop att komma med fäderna till Rumänien, men de lyckades inte med detta. Efter påsken begav de sig till Athen eftersom de hört att de grekiska gammalkalendariska biskoparna skulle samlas. Fader Glicherie åtföljdes av två rumänska munkar från Agion Oros, varav en som talade grekiska. De hoppades på att hierarkerna skulle konsekra en av fäderna från Athos till biskop. Men hierarkerna Germanos och Matteos kunde emellertid inget göra då *primas* Metropolit Chrysostomos av Florina hade rest till Jerusalem för att diskutera kyrkliga problem med patriarken. Fader Glicherie väntade i två månader i Athen på ett beslut från synoden. Under den tiden framställde den nykalendariske ärkebiskopen av Athen en begäran hos de brittiska myndigheterna, under vilket Palestina låg, att de skulle kvarhålla Metropolit

Chrysostomos där, för att hindra honom att komma tillbaka till Athen. När detta blev känt gav Fader Glicherie upp och beslöt att tillsammans med fäderna återvända till Rumänien via Serbien. Dessutom hade de ett utvisningshot från grekiska myndigheter som vilade över dem. Men vid gränsen blev en av fäderna kvarhållen p.g.a. ett fel i passet. Fader Glicherie reste då vidare till Belgrad för att vänta på honom där. En dag gick han till den ryska kyrkan. Fader Glicherie hade då inte ätit mat på ett antal dagar och hade inga pengar. En kvinna såg då hans tillstånd och tog sig an honom. I den ryska kyrkan mötte emellertid Fader Glicherie Ärkebiskop Anastasij, som han hade träffat och lärt känna i Jerusalem. Ärkebiskopen rekommenderade honom att resa till Budapest och tala med den ryske biskopen Serafim, som enligt ärkebiskopen skulle kunna följa med till Rumänien och viga präster. När så den kvarhållne fadern anlände till Belgrad begav de sig därför av till Budapest, för att finna att kyrkan var stängd och att Biskop Serafim farit till Wien. Därför begav de sig dit. När de väl funnit honom, så förklarade han att han tyckte det var för farligt. Biskopen var utan kyrka i Wien, var själv på flykt och vågade inte resa till Rumänien. Efter mycket resande och svåra umbäranden återvände så fäderna tomhänta till Rumänien.

När de återvänt blev det stor glädje bland de troende. Deras ankomst gjorde att polisen med stor iver försökte gripa dem, men de skyddades av en stor skara troende, ibland upp till tusen personer, så polisen vågade inte ingripa av rädsla för upplopp.

En dag då Fader Glicherie var på väg till att välsigna en ny kyrka med en stor skara människor utbröt panik då en person blev skjuten då han försökte ta sig förbi en polisavspärning, som skulle hindra de troende att nå kyrkan. Situationen blev desperat då polisen öppnade eld mot skaran med maskingevär och tårgas. Folk sprang i alla riktningar för sina liv. Fader Glicherie och Fader David försökte gömma sig. Polisen fick först tag i Fader David, som då misshandlades så svårt att han fick men för resten av sitt liv av såren. Sedan infångade polisen Fader Glicherie, som slogs svårt mot huvudet med batonger. Han försökte skydda sig med händer och armar varvid han fick svåra skador och frakturer på dessa. När han sedan låg på marken betäckt med sitt eget blod sparkades han svårt över hela kroppen av de poliser som bar kängor. När de sedan var klara med den svåra misshandeln tog de honom till fängelset. Dagen efter togs han till polishuset där han kläddes av sin rason, sin prästrock, och gavs en militäruniform att bära. Hans ansikte var täckt med bandage förutom ögon och mun. Följande natt sattes han i en bil och kördes iväg med en för Fader Glicherie okänd destination. Bilen stannade slutligen ute i skogen. Fader Glicherie trodde då att

*Fader Glicherie 1936, avklädd
sina prästkläder*

han skulle skjutas där, men färden fortsatte efter en stund till ett vänstämmande tåg. Nästa morgon anlände så tåget till Bukarest. Han kördes sedan i en bil till inrikesministeriet. Polisen satte honom där i en cell. Gudaföderskan uppenbarade sig då för justitieministerns hustru och befallde henne att medla hos sin make för att Fader Glicheries dödsdom skulle annulleras, vilket också mirakulöst skedde, då hans dom förvandlades till förvaring i ett avlägset kloster.

Vid den tiden var Patriarken Miron (Cristea) premiärminister. Han beordrade, efter Fader Glicheries gripande, att en överste från Bukarest skulle bege sig till Piatra Neamt för att personligen se till att alla gammalkalendariker man kunde få tag på skulle gripas. Dagen efter flyttades Fader Glicherie till en annan plats

och låstes in i ett helt mörkt rum. Efter en vecka hade Fader David arresterats och förenades med honom. Flera andra gammalkalendariker låstes in i samma helt mörka rum. Där förvarades de i ett halvår. Efter detta förflyttades Fader Glicherie igen och fick då reda på att han var dömd till ett års fängelse. Han flyttades åter igen till olika platser för att sedan hamna i Iasi, där han förblev i åtta månader. Sedan förflyttades han åter och sedan till Piatra Neamt, där han satt i fängelse i ytterligare två år. Anklagelsen mot Fader Glicherie var inte endast gammalkalendarism, utan framför allt att han var kommunist eller ”legionär” (dvs. en medlem av det fascistiska partiet Järngardet). En märklig anklagelse då man osannolikt är både kommunist och fascist på samma gång! Den sistnämnda anklagelsen var fabricerad av den nykalendariske prästen i Raucesti, som påstått att han spridit kommunistisk propaganda i byarna. Anklagelsen var givetvis påhittad så att det skulle finnas en åtalspunkt mot gammalkalendariker som höll i civil rätt för ett strängt straff, så att man för gott kunde bli av med dem. På basis av dessa anklagelsepunkter flyttades han därför 1939 från Piatra Neamt till ett fångläger för legionärer, d.v.s medlemmar av fascistpartiet, vid Miercurea Ciuc.

Det fanns 80 personer i lägret. En natt i november kom en order om att alla skulle avrättas i två grupper om 40. Första gruppen kl. 04.00 och den andra kl. 06.00 om morgonen. Fader Glicherie utsågs att avrättas i den andra gruppen. Kl. 04.00 hördes maskingevär avfyra och skrik av döende människor. När klockan var exakt 06.00 lade sig Fader Glicherie på knä med två nykalendariska präster, som var medlemmar av Järngardet, och ledde skaran i bön nu när deras liv skulle utsläckas. Fader Glicherie bad högt till Guds Moder om förlåtelse för sina synder och i tacksamhet inför det att han fick avsluta sitt jordiska liv i den ortodoxa tron på den allsmåttige Guden. Han lyfte blicken uppåt med tårar i ögonen och fick då höra en vacker röst tala till honom. Rösten sade att hans liv och alla som bad med honom skulle sparas och att alla skulle friges. Och ett mirakel inträffade! Just före gryningen beslutade regeringen att alla legionärer skulle benådas. Lägret kontaktades per telefon och alla skulle friges. Så efter nio månader i fånglägret var den välsignade Fader Glicherie åter en fri man.

Två månader passerade och legionärerna, dvs. det fascistiska Järngardet, under general Antonescu tog över makten och många nykalendariska präster blev medlemmar av det partiet.

Fader Glicherie förutsåg nu ännu en svår förföljelse av gammalkalendariker, så han och Fader David bestämde sig för att åter gömma sig i vildmarken och bygga en hydda. Denna gång i närheten av Procrov skete, där Fader Glicherie en gång själv varit abbot. Där levde de från maj till februari året efter. Då de hörde att polisen fortfarande eftersökte dem, så begav de sig ännu längre upp och bodde bland klipporna dit ingen kunde komma. Polisen upptäckte deras hydda vid Procrov skete och förstörde den, men fäderna undkom, då de ju begett sig högre upp. Så mitt i vintern var de tvungna att bygga en ny hydda. I februari 1941 upptäcktes den nya hyddan och de var tvungna att fly. Under flykten upptäcktes de av en man, från Slatioara i Suceava distriktet, där Kristi förklaringskloster idag ligger, som hjälpte dem.

Under flykten genom skogarna fick den välsignade Glicherie åter en vision. Det var natt. Framför honom såg han en vacker kyrka. Framför honom såg han Metropolit Galaction (Curdun), som skulle bli gammalkalendarikernas förste biskop i Rumänien och som är begravd vid Kristi förklaringskloster i Slatioara, uppenbara sig. Vladika höll ikoner och ett kors i sin hand och han gav varje troende i kyrkan en ikon. När han sedan kom till den fromme Fader Glicherie gav han honom korset. Bredvid dem fanns ytterligare en vacker kyrka och på dess tornspira stod året "1982". Fader Glicherie frågade sig själv vad detta årtal betydde och då hördes en röst från himmelen som sade: "Detta är årtalet då Antikrists ankomst närmar

sig”.

Några troende i Slatioara byggde en ny hydda åt dem i skogen och tog hand om dem. Där kom de två att leva i obeskrivlig försakelse och prövning, särskilt under vintertid. Mitt under snöstormar, när några hemliga anhängare inte kunde nå fram till dem med förnödenheter, tvingades fäderna äta ormar, det enda de kunde få tag på. En gång när polisen var dem på spåren lät Gud himmelens fåglar fara ned och flaxa över snön så att deras fotspår suddades ut. Och trots den svåra kölden, med nedåt 30 minusgrader, tänkte de inte en enda gång en eld, eftersom röken skulle kunna förråda deras gömställe. De troende lekmännen utvecklade till slut allt mer avancerade metoder för att hemlighålla fädernas existens. En av de troende berättar att han bar skorna bak och fram för att spåren i snön skulle leda från skogen och inte till. Ofta gick de dit nattetid för att undvika uppmärksamhet. Hyddan låg dessutom ca 20 km från byn in i de djupa skogarna, så resan till fots dit och tillbaka tog lång tid.

Före andra världskrigets slut fick den välsignade Glicherie en ny vision där han såg Tysklands fall och att gammalkalendariker åter skulle erhålla rörelsefrihet. Styrkta av detta vågade de sig från hyddan och började söka upp sina troende och förmå dem att bygga upp de kyrkor som förstördes mellan år 1935 och 1936. 1940 fanns ingen gammalkalendarisk kyrka kvar, alla var rivna. Vid andra världskrigets slut började Fader Glicherie organisera uppbyggnaden av Kristi förklaringskloster i Slatioara, som var tänkt att bli en tillflyktsort för alla munkar och präster som överlevt de hårda förföljelserna. Detta var dessutom nu möjligt då de nya myndigheterna gjorde den gammalkalendariska kyrkan laglig. Ett koncilium valdes också för att övervaka församlingarna.

Mellan åren 1947 och 1948 byggdes också de stora nunneklostren i Braditel Neamt, Heliga Beskyddets kloster, grundat av den ryktbara asketen Moder Makaria, som idag 1999 har ca 140 nunnor, och den Livgivande källans kloster i Bradatel Suceava, som idag har ca 75 nunnor. Båda klostren ligger mycket otillgängligt in i skogen för att inte dra myndigheternas uppmärksamhet till sig.

År 1947 blev sedan både begynnelseåret för bygget av det nya klostret i Slatioara och den första kontakten med Biskop Galaction (Curdun) i enlighet med Fader Glicheries vision. De förklarade för honom synen och begärde att han skulle bli den andliga ledaren för gammalkalendarikerna eller ”Österns traditionella ortodoxa kyrka”, som man då kallade sig. Genom en gemensam överenskommelse beslöt de att senarelägga hans ankomst till 1955, då Kristi förklaringskloster skulle stå färdigt. Kyrkan och cellerna planerades i enlighet med athonitisk förebild.

1950, då kommunistpartiet blev allt starkare, återuppstod förföljelserna mot gammalkalendariker. Förföljelserna riktades i huvudsak mot klostret som höll på att byggas i Slatioara. Natten mellan den första och andra februari kom lastbilar med militär till klostret, omringade det och arresterade alla. De skingrades till ett flertal fängelser, där flera av fäderna avled. Vid kyrkans högkvarter i Tigru Neamt konfiskerades kyrkans stämplor och officiella papper och kyrkans ordförande och sekreterare arresterades. De dömdes till två års hårt kroppsarbete vid ett arbetsläger. De som arresterats vid Slatioara fick ett liknande straff. Efter de avtjänat sitt straff släpptes alla präster fria och de kunde återvända till klostret. När de återvänt började den välsignade Glicherie att förbereda Biskop Galactions ankomst. När så klostret stod färdigt sände de en delegation till Bukarest för att hämta biskopen. På morgonen den 21 maj 1955 (gamla stilen) under kyrkklockors ringande anlände så äntligen, den som skulle bli den första metropoliten i den gammalkalendariska Rumänsk-ortodoxa kyrkan, Biskop Galaction vid Kristi förklaringskloster, Slatioara. Han mottogs av prästmunk Glicherie, som bar det Heliga Evangeliet, munkdiakon David och en stor skara troende. Vid slutet av den Gudomliga liturgin upphöjdes Fader Glicherie till arkimandrit under lovord från Metropolit Glicherie för hans kamp för den rätta och okompromisslösa tron.

Metropolitens återvändande till den gamla kalendern gjordes officiellt genom en deklaration som ingavs i Bukarest den 5 april 1955 (gamla stilen) hos statsnotarien. Han antog titeln Ärkebiskop och Metropolit av "Österns traditionella ortodoxa kyrka". Detta dokument sändes också till det rumänska patriarkatet och patriarkerna av Moskva och Bulgarien, den sistnämnda hade varit Metropolit Galactions studiekamrat vid Teologiska akademien i S:t Petersburg. Efter denna deklaration startade en förnyad förföljelse från den "officiella" rumänska kyrkan.

Efter några dagar kom en ärkepräst från patriarkatet i en svart bil med chaufför till Slatioara som sade sig representera Religionsministeriet. Han ville att Metropolit Galaction och Arkimandrit Glicherie skulle följa med till Bukarest där de skulle, enligt honom, få en bekräftelse på deras kyrkas legala rätt. Då han märkte att ingen trodde på honom föll han på knä, kysste metropolitens hand och bad honom gråtande att följa med. Dessa teatrala tilltag, som påminde om Judas förrådande av sin Mästare, övertygade ingen av fäderna. Ändå beslöt metropoliten att följa med. När detta blev känt fylldes klosterområdet med lekmän, som bad högt att de inte skulle åka. Trots all opposition från troende åkte Metropolit Galaction, Arkimandrit Glicherie och två andra från klostret. Efter 15 timmars bilfärd anlände de, så som de hade misstänkt, säkerhetspolisens byggnad i Ploiesti. Från bilen

togs de var och en direkt till ett enskilt förhörssrum. Hemliga polisen startade då sitt förhör. När det var färdigt skickades Metropolit Galaction till Cernica för husarrest, där han förblev till våren 1956. Därefter arresterades han igen och dömdes till sex månaders fängelse. På hösten sändes han dock för husarrest till Caldarusani klostret. Den välsignade Glicherie sändes till en by i Baragan, där han fick bo i en jordhydda.

Kontakter med Metropolit Galaction i Cernica var inte omöjligt och vid flera tillfällen lurade han sina vakter med att han skulle besöka läkare i Bukarest och istället kunde han smita till Copaceni klostret eller en bykyrka, båda i närheten av Bukarest, för att viga präster. På detta sätt, under desperata förhållanden, konsektrerade han under åberopande av *ekonomia*, då hans hälsa var kraftigt försämrad, så att han fruktade för sitt eget insomnande, hösten 1956 Biskoparna Evloghie (Ota) och Meftodie (Marinache), trots att en konsekration av en ny biskop skall ske av minst två eller tre biskopar enligt kanon. Denna irregularitet försökte de rumänska gammalkalendarikerna lösa så fort som möjligt. Detta blev sedermera möjligt genom tillskyndan av den grekiska systerkyrkan 1979. Det bestämdes också att man skulle konsektrera Arkimandrit Glicherie till biskop bara man kunde lista ut ett sätt att få ut honom från Baragan. Genom Guds nåd kom denna glädjerika dag den 16 november 1956 (gamla stilen) och på natten till den 17 konsektrerades den välsignade Glicherie av de andra biskoparna till biskop. Dagen efter tog en bil honom till Slatioara och Kristi förklaringskloster. Han undslapp arrestering trots att han lämnat sin interneringsort. Många hotelser kom, men inget hände. Den välsignade Glicherie lämnade så aldrig klostret, utan spenderade sitt liv där, tills han insomnade i Herren den 15 juni 1985 (gamla stilen).

Vladika Glicherie hade ett mycket organiserat och ambitiöst böneliv. Om aftonen deltog han alltid i *Orthros*, morgongudstjänsten, och på morgonen var han alltid först vid *Akathistos* till Gudaföderskan, timmarna och den Gudomliga liturgin. Eftersom han var den förste i kyrkan var det oftast han som tände oljelamporna och ljusen. Under sommaren efter liturgin arbetade han i trädgården, något som han uppskattat alltsedan sin ungdom, då det var hans första lydnad vid Cetatuia klostret. Vid två på eftermiddagen drog han sig tillbaka för sin personliga klosterregel i cellen till den nionde timmen. Sedan begav han sig till kyrkan för aftongudstjänsten, *Esperinos*. Sedan gick han till *Trapeza*, klostermatsalen, någonting som han aldrig missade. Efter måltiden vilade han något. Efter detta gjorde han färdigt i trädgården och sedan besökte han Completroriet, *Apodeipnon*. Sedan gick han till sin cell tills den anmodade timmen för morgongudstjänsten.

Kommunisterna var dock i allmänhet mer toleranta mot

gammalkalenderiker än fascisterna. Biskop Demostens livsöde ger dock en bra infallsvinkel på vad som hände gammalkalendariker. Biskop Demosten (Ionita) föddes 1927 i Covasna. 1951 kom han till Kristi förklaringskloster, Slatioara, för att gå i kloster. Från 1952-1954 gjorde han sin militärtjänst, efter vilken han återvände till klostret för att tonsureras till munk 1955. Följande år vigdes han till diakon och 1957 vigde Metropolit Glicherie honom till präst. Inom en månad efter hans prästvigning begav han sig till Bukarest för att assistera Biskop Evloghie, som var gömd. Där blev han förrådd av en annan präst och arresterad. Myndigheterna krävde att han avslöjade var biskopen gömde sig, vilket han vägrade. Efter ett tag släpptes han emellertid. I juli 1958 arresterades han igen. Han hade celebrerat sin kusins begravning i en stängd kyrka. En nykalendarisk präst rapporterade detta till myndigheterna och han arresterades omedelbart. Sex poliser tog Fader Demosten till Tigru-Mures. När han anlänt dit tog vakterna av alla hans kläder och rakade av allt hans hår och skägg. Hans cell hade en säng av cement utan någon kudde eller täcke. I fem månader förhördes Fader Demosten för att de skulle hitta något att åtala honom för. Det första förhöret kretsade kring dessa frågor:

Förhørsledare: Vilken aktivitet har Glicherie i landet? Vad planerar han att göra mot kommunisterna?

Fader Demosten: Vår Metropolit lär oss att arbeta, bedja och lyda landets lagar.

Förhørsledare: Var gömmer ni era vapen?

Fader Demosten: Våra vapen är våra liturgiska böcker.

Förhørsledare: Varför berättar han inte var vapen är? Häng honom!

Vid detta ögonblick förlorade Fader Demosten medvetandet och föll till marken. När han vaknade befann han sig i sin cell igen med en läkare. Doktorn frågade honom var han hade ont och varför han svimmade. Fader Demosten svarade: "Jag minns inte". Då började läkaren sparka honom och svarade: "Det här är vår medicin mot gammalkalendariker som vill döda kommunisterna".

Därefter spenderade Fader Demosten de efterföljande sju åren i koncentrationsläger. Hans erfarenheter skulle kunna utgöra ett kapitel i Solzhenitsyns *Gulag Arkepelagen*. Fångarna svalt, torterades och förnekades all form av bekvämlighet. Vid ett tillfälle var Fader Demosten så utmattad att han inte ens kunde minnas Herrens bön. Under 1959 lovade myndigheterna alla fångar, som var dömda till arbetsläger av religiösa skäl, befrielse om de skrev under en deklARATION där de gav upp sin tro. Av 2000 fångar skrev endast 90 under. I fånglägret i Salcia såg Fader Demosten fångar trampas till döds av hästar anförda av fångvaktare medan han och

hans medfångar tvingades till olika byggprojekt under den kalla vintern. Många år senare träffade Fader Demosten en av fångvaktarna från Salcia, som berättade för honom att det i sanning var ett under att han överlevt eftersom fångvaktarna hade order om att ingen skulle lämna lägret levande. 1964 släpptes Fader Demosten från fängelset. När hans mor såg honom för första gången på sju år blev hon arg och upprörd. Hon frågade: ”Varför släpptes du? Har du förrått din tro?” Hon lugnade sig dock då han talade om att så inte var fallet. Åter efter tre veckor sattes han i husarrest. Från detta flydde Fader Demosten och gömde sig i skogarna i mer än fem år. Så här kunde alltså en gammalkalendarisk prästs liv te sig.

1960 kom en representant från Religionsministeriet tillsammans med tre officerare från *Securitate*, dvs. den beryktade hemliga polisen, till Slatioara. De befälde Vladika Glicherie att sända bort alla munkarna från klostret. Han

Biskop Demosten med den Helige Glicherie på Ortodoxins söndag 1981

svarade då att han inte hade den rättigheten eller den önskan, då han själv inte hade fört dem till klostret. De kommunistiska tjänstemännen samlade då alla munkarna i ett rum och gav dem order om att samla ihop alla sina tillhörigheter och lämna klostret så fort som möjligt. Alla vägrade dock unisont att göra detta. Då kommunisterna såg deras beslutsamhet gav de upp och reste iväg. Men var gång någon munk lämnade klosterområdet och bar sina munkkläder, sin *razon*, blev han arresterad med anklagelsen att ”falskeligen utgett sig för att vara munk”!

1961, några dagar efter apostlafastans slut, insomnade prästmunk David (Bidascu) 76 år gammal. Detta skapade en oerhörd sorg i Biskop Glicheries hjärta. De hade levt tillsammans i harmoni i 40 år. Han hade varit med Biskop Glicherie i vildmarken, i fängelse, under misshandel och i kloster. Efter Fader Davids död, som ett tecken på respekt inför honom, utsåg Biskop Glicherie inte någon ny abbot för Kristi förklaringskloster, utan fyllde denna position själv, utan utsåg endast en administratör.

Efter Metropolit Galactions död, blev Vladyka Glicherie *primas* för den gammalkalendariska kyrkan. Den 18 september 1968 (gamla stilen) upphöjdes Vladyka Glicherie till Ärkebiskop och Metropolit.

Trots att Metropolit Glicheri var över 70 år och hade hälsoproblem var han ändå fullt kapabel att administrera en kyrka, som hade akut brist på präster pga. ständiga arresteringar. Detta gjorde att Metropoliten var tvungen att sända munkar från klostret för att betjäna församlingar, trots att de då riskerade att arresteras. Denna period varade till 1964 då alla arresterade präster frigavs. Biskop Evloghie (Ota), vars residens var i Bukarest, frigavs också detta år. 1968 konsekreerade Metropolit Glicherie Arkimandrit Silvestru (Onofrei) till sin hjälpbiskop.

De lidanden som de sanna ortodoxa kristna utsatts för i Rumänien var så gott som okända för allmänheten utomlands, ända tills en gammalkalendarisk församlingspräst från Draguseni, inom Neamts landskap, kunde resa utomlands och besöka Heliga Kyprianos och Justinas kloster i Fili, strax utanför Athen, Grekland, på pingstdagen 1977.

I juli 1977 insomnade Biskop Meftodie (Marinache) och kyrkan hade bara tre biskopar igen: Metropolit Glicherie, Biskop Evloghie (Ota) och hjälpbiskop Silvestru.

I augusti 1977 skickade den gammalkalendariska kyrkan i Grekland en delegation till Rumänien för att lära känna sina ortodoxa bröders förhållanden bättre. De kom tillbaka till Grekland överväldigade av den gudsfruktan och andliga disciplin de erfarit och rekommenderade inför synoden att nattvardsgemenskap skulle upprättas.

1978 konsekreerades på rekommendationer från personer utanför den

gammalkalendariska Rumänsk-ortodoxa kyrkan Arkimandrit Cozma (Loston) till biskop. På mindre än tre månader dog Biskop Evloghie i Bukarest och kyrkan hade åter igen endast tre biskopar. Därför beslutades det att viga en ny biskop, men konsekrationen kom att dröja. 1981 konsekrerades så äntligen Arkimandrit Demosten (Ionita) till biskop, vilket utfördes av de tre existerande hierarkerna. Metropoliten Glicherie gladdes mycket över denna händelse, då han såg att den bar mycket god frukt och att kyrkan växte och blev starkare och starkare.

De efterföljande tre åren kännetecknades av flera mycket tvivelaktiga handlingar, i synnerhet i fråga om tro och kyrklig politik, som kulminerade i att de troende drev i väg Biskop Cozma till hans familjehem nära Vatra, där han ännu 1999 lever i isolering från kyrkan. Tragedin slutade med en brand i Kristi förklaringskloster i Slatioara där flera byggnader och stora mängder förnödenheter gick förlorade. Allt detta påverkade inte bara Metropoliten

Glicheries allmänna fysiska hälsa, utan också hans andliga. Hans medvetande försämrades betydligt. Såret på benet, som han hade fått av polisövergreppet i Radaseni, blev djupare och gav honom en fruktansvärd smärta. Trots detta samlade han alla sina krafter för att delta i klostrets festdag (Kristi förklarings dag) 1984 och smorde och välsignade allt folk (se bild).

På fredagen den 15 juni 1985 (gamla stilen) strax före middagsmålet såg klostrets administratör Fader Vlasie (idag Ärkebiskop och Metropolitan) att Metropolitan Glicherie var mycket svag och frågade honom då om han ville motta den Heliga Nattvarden och han svarade bejakande. Efter att ha mottagit de Heliga Mysterierna började han andas tungt. Omedelbart hämtades de två biskoparna, Silvestru och Demosten. De satt vid hans bädd tills 17.40, då den välsignade Glicherie gav upp andan och överlämnade sin själ i Guds händer.

Från Metropolitan Glicheries död 1985 till hans glorifiering 1999 har kyrkan växt betydligt. Vid slutet av hans liv fanns 45 präster, en siffra som stigit vid hans glorifiering till 150. Antalet församlingar har vuxit från 40 till 110.

*Den välsignade Metropolit
Glicherie i kistan vid
begravningen
den 19juni/2 juli 1985*

Under Metropolit Silvestrus ledning och efter Ceaucescus fall, i och med revolutionen 1989, kunde gammalkalendarikerna fortsätta sitt arbete utan att hotas av direkt förföljelse. Den nya staten erkände den såsom en institution och de fick lagliga rättigheter. Staten har också lovat att göra, som den grekiska staten gjort, att erkänna dem som en ortodox kanonisk kyrka, men så har ännu inte skett. Sedan revolutionen 1989 har ändå mer än 60 nya kyrkor kunnat byggas. Metropolit Silvestru insomnade dock hastigt i april 1992 och den nuvarande *primas* Vlasie blev Metropolit. Han har som sin kyrkas överhuvud kunnat resa utomlands och representera sin kyrka vid ett flertal viktiga händelser, som t.ex. vid helgonförklaringen av den Helige Johannes av Shanghai och San Francisco. Han var i Sverige i augusti 1998 för att tillsammans med en annan rumänsk biskop delta vid konsekrationen av de Heliga Konstantin och Helena ortodoxa kyrka, Värberg, Stockholm.

Under åren efter den Välsigande Glicheries insomnande har helgonet uppenbarat sig för ett flertal personer och omtalat för dessa att gå till kyrkans hierarki och be dem gräva upp hans kvarlevor och förbereda för en

*Metropolit Silvestru konsekrerar myrra
på Stora och Heliga Torsdagen 1988*

*Från vänster till höger:
Metropolit Kyprianos av Oropos
och Fili (den Sanna Grekisk-ortodoxa kyrkan), Metropolit Vitaly (den Ryska Utlandskyrkan) och Metropolit Vlasie (den Sanna Rumänsk-ortodoxa kyrkan). 26 och 27 november (gamla stilen) 1995 koncelebrerade fyra "gammalkalendariska" kyrkor 700-års jubileumet av den undergörande Kursk-rot ikonen, inför vilken den Helige Serafim av Sarov blev helad som barn, i den Ryska Utlandskyrkans katedral i New York. Ej synlig på bilden Biskop Photii (den Sanna Bulgarisk-ortodoxa kyrkan).*

högtidlig helgonförklaring.

Efter en noggrann undersökning av alla rapporter som mottagits av den Heliga Synoden och efter att ha konsulterat biskopar från andra kyrkor, i synnerhet med Metropolit Kyprianos av Oropos och Fili från den grekiska systerkyrkan, för att beslutet skulle vara katolskt (allmänligt) förankrat, påbörjades förberedelserna. Först med bön, kärlek och omsorg snidades ett relikvarium av munkarna i Slatioara. När allt var färdigt tre dagar före årsdagen av metropolitens välsignade insomnande 1997 öppnades hans grav. Hans kvarlevor befanns väldoftande och tvättades sedan i vin och, i enlighet med traditionen, torkades och smordes med Helig Myrra. På årsdagen av hans insomnande bars så relikvariet med hans heliga relikver till dess plats i kyrkan i närvaro av flera kyrkors biskopar.

På lördagen och söndagen, den 13 och 14 juni (gamla stilens kalender) 1999 helgonförklarade - glorifierade – så den Sanna (gammalkalendariska) Rumänsk-ortodoxa kyrkan sin grundare Metropolit Glicherie.

Helgonförklaringen av denna bekännare av den ortodoxa tron och nutida martyr, som redan under sin levnad blev berömd för sitt andliga ledarskap och de mirakler som ägde rum kring hans person vilket gav honom ryktet om att vara en ny Helige Serafim av Sarov, ägde rum i Kristi förklarings-

kloster i Slatioara, Moldavien. Biskopar, präster, diakoner och lekmän från Grekland, Frankrike, Italien, USA, Georgien, Jerusalem, Bulgarien, Australien, Österrike och Afrika deltog i de mer än 14 timmar långa ceremonierna. Från Sverige representerade präster och lekmän från Heliga Konstantin och Helenas ortodoxa kyrka, Vårberg (Stockholm).

Vid glorifieringsliturgin på söndagen deltog mer än 20.000 troende. Liturgin firades i en litet kapell på klostergården så att det mesta kunde ske utomhus. De troende fyllde gården, klostrets balkonger, taken och det stora kyrktornet för att få en glimt av cermonien. Den hierarkiska liturgin celebrerades av 15 biskopar, 92 präster, 26 diakoner och ett dussintal altartjänare. Endast skönheten från gudstjänster vid Hagia Sofia i Konstantinopel i det forna Bysans må överträffa den skönhet som utspelade sig i klostret. Biskoparna och prästerna som deltog i glorifieringen representerade fyra synoder. Förutom hierarker och prästerskap från den egna kyrkan koncelebrerade ämbetsbärare från Den Sanna (gammalkalendariska) Grekisk-ortodoxa kyrkan, Den Sanna (gammalkalendariska) Bulgarisk-ortodoxa kyrkan och Ryska Utlandskyrkan. Presiderade vid liturgin gjorde den rumänska synodens ordförande Metropolit Vlasie, andligt barn till den helgonförklarade, Metropolit Kyprianos av Oropos och Fili från den grekiska systerkyrkan, en mångårig vän och tillskyndare till helgonet, samt den bulgariska systerkyrkans primas Biskop Photii av Triaditza.

Skaror av troende som är på väg upp till helgonförklaringen i Slatioara. I bakgrunden ses en kyrka som det rumänska patriarkatet låtit bygga för att dra de troendes uppmärksamhet bort från det gammalkalendariska klostret!

Kristi förklaringskloster, Slatioara, under den Gudomliga liturgin och delar av de ca 20.000 som kommit för att delta i helgonförklaringen.

Kistan med den Helige Glicheries relikers bärs i procession från sin plats i kyrkan till den öppna platsen på klostergården. Runt kistan är helgonets biskopliga mantel, Mandyas, svept.

I klostrets kyrka förvaras den Helige Glicheries relik i en träsnidad kista omgiven av en vacker träsnidad baldakin.

Den Helige Glicheries völdoftande relik

Ovan, de Heliga relikerna berökta med rökelse av nunnor.

Till vänster, procession med de Heliga relikerna. I processionen syns Fader Johannes och Fader Anders.

Från vänster till höger: Biskop Ambrosios, Biskop Chrysostomos (Australien), Biskop Symeon (Österrike), Biskop Angelos (Grekland), Biskop Photii (Bulgarien), Metropolit Vlasie (Rumänien), Metropolit Kyprianos (Grekland), Biskop Demosten (Rumänien), Ärkebiskop Chrysostomos (USA), Biskop Ghenadie (Rumänien), Biskop Michael (Italien) och Biskop Auxentios (USA). På bilden syns inte de rumänska biskoparna Pahomie, Sofronie och Theodosie.

Den nya katedralen i Slatioara, som beräknas kunna rymma ca 2000. Mittentornet är 45 meter högt.